

Täydennyskoulutustiedustelu 2021

Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT

Kunnallisen henkilöstön täydennyskoulutusta vuonna 2021 koskeva tiedustelu 1/2

- Kunta ja hyvinvointialueyönantajat KT on kerännyt kunnilta ja kuntayhtymiltä vuosittain terveydenhuollon henkilöstön ammatillista täydennyskoulutusta koskevat tiedot vuodesta 2004 lähtien ja sosiaalihuollon henkilöstön osalta vuodesta 2006 lähtien.
- Varhaiskasvatuksen osalta tiedot ilmoitetaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon sisältyviksi, vaikka hallinnollisesti lasten päivähoito kuuluukin sivistystoimen piiriin.
- KT on kerännyt ammatillisen osaamisen kehittämistä koskevat koulutustiedot vuodesta 2015 lähtien myös muusta kuin sosiaali- ja terveydenhuollon kunnallisesta henkilöstöstä.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta tiedot kerätään ammattiryhmittäin/koulutusasteittain. Muun kunnallisen henkilöstön osalta KT ei kysy tietoja em. tavalla eriteltynä.
- Seurattaviin tietoihin kuuluvat koulutukseen osallistuvien lukumäärä, koulutuspäivien määrät sekä koulutuksen kustannukset.

Kunnallisen henkilöstön täydennyskoulutusta vuonna 2021 koskeva tiedustelu 2/2

- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialoilla työskenteli Tilastokeskuksen kunta-alan palkkatilaston mukaan lokakuussa 2021 yhteensä 260 722 henkilöä.
- Tilastokeskuksen toimialaluokituksen (TOL2008) mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimialat, jotka sisältävät myös varhaiskasvatuksen ovat:
  - 84122 terveydenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto, 86 terveystalvet, 87 sosiaalihuollon laitospalvelut sekä 88 sosiaalihuollon avopalvelut
- Tiedusteluun vastanneissa kunnissa ja kuntayhtymissä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä ilmoitettiin työskentelevän yhteensä 189 843 henkilöä. Tiedustelu kattaa siten 73 % koko kunta-alan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöstä.
- Muilla kuin edellä mainituilla sosiaali- ja terveydenhuollon toimialoilla työskenteli lokakuussa 2021 yhteensä 173 132 henkilöä. Tiedusteluun vastanneissa kunnissa ja kuntayhtymissä muuta kuin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä ilmoitettiin työskentelevän yhteensä 150 212 henkilöä. Tiedustelu kattaa siten 87 % muusta henkilöstöstä.
- Tiedustelun tiedot kattavat 78 % koko kunta-alan henkilöstöstä.

Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä ja työllisyysrahaston koulutuskorvaus

- Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä on ollut voimassa vuoden 2014 alusta lähtien. Laki sisältää säännökset ammatillista osaamista edistävästä koulutuksesta ja ammatillisen osaamisen kehittämiseksi laadittavasta koulutussuunnitelmasta. Tässä tiedustelussa noudatetaan tämän lain säännöksiä koulutuksen sisällöstä, kestosta yms. sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että muun kunta-alan henkilöstön täydennyskoulutuksen osalta.
- Kunnilla ja kuntayhtymillä on mahdollisuus saada kolmelta ensimmäiseltä säännösten mukaiselta koulutuspäivältä/työntekijä taloudellista tukea, ns. koulutuskorvausta. Koulutuskorvausta haetaan ja sen myöntää Työllisyysrahasto. Työllisyysrahasto myös seuraa ammatillisen osaamisen kehittämistä, mutta vain kolmen ensimmäisen koulutuspäivän osalta. KT tiedustelee koulutukseen osallistuneiden lukumääriä ja koulutuspäivien määriä myös kolme päivää ylittävältä ajalta.

Koulutuskorvausten saanti edellyttää seurantaa

Jotkut vastaajista arvioivat, että erityisesti etäkoulutuksista jäi osa seurannan ulkopuolelle

---

Muutenkin tietojen antamisessa ja kustannusten seurannassa oli osalla kuntatyönantajista suuria vaikeuksia mm. koska järjestelmiä oltiin parhaillaan uudistamassa osana hyvinvointialueiden käynnistymistä ensi vuoden alussa.

Koulutustietojen seuranta on tärkeä osa osaamisen suunnitelmallista kehittämistä ja johtamista.

Koulutustietojen seuranta on tärkeää myös siksi, että kunnat ja kuntayhtymät voivat hakea Työllisyysrahastolta koulutuskorvausta vain kerättyihin tietoihin perustuvasta koulutuksesta.

Koulutus määräytyy tarpeen mukaan

- Täydennyskoulutukselle ei ole asetettu sen enempää vähimmäis- kuin enimmäismääriä.
- Koulutuksen tarve voi vaihdella vuosittain mm. työyhteisön toimintojen kehittämisvaiheesta ja henkilön ammatillisesta koulutuksesta ja tehtävästä riippuen huomattavastikin puoleen tai toiseen.
- Valtioneuvoston periaatepäätöksissä (sosiaalihuolto 2.10.2003 ja terveydenhuolto 11.4.2002) sosiaalihuollon ja terveydenhuollon tulevaisuuden turvaamiseksi on todettu, että keskimäärin 3 -10 koulutuspäivää vuodessa voidaan pitää yhtenä lähtökohtana.
- Koulutuspäivät tuli ilmoittaa työpäivinä ja vajaat työpäivät tuli summata kokonaisiksi päiviksi.

Täydennyskoulutustiedustelun tulokset

Koronan vaikutukset koulutukseen

1

Koronan takia valtaosa kunnallisen alan täydennyskoulutuksesta järjestettiin etänä verkossa jo toista vuotta peräkkäin. Lähiopetuksia oli vain vähän.

2

Korona-ajan etäkoulutukset olivat yleensä lähiopetusta lyhyempiä. Etäkoulutukset vähensivät koulutukseen käytetyn ajan lisäksi myös matka- ja majoituskuluja ja osa koulutuksista oli maksuttomia.

3

Vastaajat arvioivat, että etäkoulutuksen mahdollisuuksia osattiin hyödyntää paremmin kuin heti koronaepidemian alettua, koska niiden järjestämisestä oli jo paljon kokemusta.

Kunta-alan henkilöstön täydennyskoulutus

Sosiaali- ja terveydenhuolto (sis. varhaiskasvatuksen)

- Selvityksen mukaan vuonna 2021 täydennyskoulukseen osallistui 56,1 prosenttia kuntasektorin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen henkilöstöstä.
- Tämä on 3,1 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisenä vuona 2020.
- Ennen koronaa esimerkiksi vuonna 2019 koulutukseen osallistui 70,1 % henkilöstöstä.
- Keskimääräisten täydennyskoulutuspäivien määrä nousi kuitenkin vuodesta 2020 keskimäärin 0,5 päivällä eli 2,5 päivästä 3 päivään koulutettua henkilöä kohden.
- Ammattiryhmittäin tarkasteltuna eniten täydennyskoulutusta annettiin lääkäreille, hammaslääkäreille sekä muulle korkeakoulutetulle sote-henkilöstölle.
- Vuonna 2021 sosiaali- ja terveystalouden johtamiskoulutukseen osallistui lisäksi 961 henkilöä keskimäärin 5 päivää.

Muu kuin sosiaali- ja terveydenhuolto

- Myös muun kuin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön keskimääräisten koulutuspäivien määrä nousi keskimäärin 0,3 päivää viime vuonna kunta-alalla. Tiedustelun mukaan vuonna 2021 koulutusta sai 48,1 % ko. henkilöstöstä keskimäärin 2,8 päivää.
- Muuta kuin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä osallistui johtamiskoulutukseen 532 henkilöä keskimäärin 8,1 päivää.

Täydennyskoulutus kunta-alalla vuonna 2021

	Koulukseen osallistuneet %	Koulutuspäiviä keskimäärin/koulutettu
Lääkärit ja hammaslääkärit	75,6	4,8
Sosiaalityöntekijät	65,2	4,5
Muu korkeakoulutettu sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö (mm. lastenvalvoja, sosiaaliasiamies, koulukuraattori, psykologi)	70,3	4,7
Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinnon, opetus- ja kasvatusalan alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet tai sosiaali- ja terveystieteiden opistoasteen tutkinnon suorittaneet tai sosiaali- ja terveystieteiden opistoasteen tutkinnon suorittaneet (mm. sairaanhoitaja, sosiaaliohjaaja, varhaiskasvatuksen opettaja)	63,9	2,9
Sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinnon tai kouluasteen tutkinnon suorittaneet (mm. lähihoitaja, perushoitaja, kodinhoitaja, lastenhoitaja, kehitysvammaisten hoitaja)	45,5	2,2
Muu palveluketjussa toimiva henkilöstö (mm. perhepäivähoitaja, vastaanottoapulainen, tuki-, toimisto- ja tietopalveluhenkilöstö)	42,1	2,3
Sosiaali- ja terveydenhuolto sekä varhaiskasvatus yhteensä	56,1	3
Muu kunnallinen henkilöstö	48,1	2,8

Koulutuksen kustannukset tiedusteluun vastanneissa kunnissa ja kuntayhtymissä

Tiedustelun mukaan koulutuksen välittömät kustannukset olivat vuonna 2021 sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä varhaiskasvatuksessa keskimäärin 274 euroa henkilöä kohden ja muilla aloilla keskimäärin 293 euroa.

Kunta-alan henkilöstökoulutuksen välittömät kokonaiskustannukset olivat tiedusteluun vastanneissa kunnissa ja kuntayhtymissä yhteensä 50 miljoonaa euroa. Kun tähän lisätään vielä koulutusajan palkat työnantajamaksuineen, olivat kustannukset yhteensä 166 miljoonaa euroa vuonna 2021.

Tämän tiedustelun kustannustiedot kattavat 78 prosenttia koko kunta-alan henkilöstöstä.

Täydennyskoulutukseen osallistuneiden % -osuus 2004 - 2021

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sosiaali- huolto			67,0	72,3	71,5													
Terveyden- huolto	64,5	77,5	71,8	74,8	70,2													
Yhteensä sosiaali- ja terveydenhuolto			70,1	73,9	70,7	64,3	72,7	67,8	67,1	70,9	76,7	68,9	70,5	68,8	73,5	70,1	59,2	56,1
Muu kuin sosiaali- ja terveydenhuolto												43,3	42,9	49,0	57,3	67,0	48,5	48,1

Täydennyskoulutuspäivien määrä keskimäärin koulutuksessa ollutta henkilöä kohden 2004 - 2021

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sosiaali- huolto			3,9	3,5	3,2													
Terveyden- huolto	4,2	4,3	4,3	3,5	4,2													
Yhteensä sosiaali- ja terveydenhuolto			4,2	3,5	3,8	3,5	3,8	4,0	3,7	3,7	3,4	3,2	3,4	3,5	3,9	3,5	2,5	3,0
Muu kuin sosiaali- ja terveydenhuolto												3,1	3,4	3,2	3,2	3,0	2,5	2,8